

AU-103

May-2016

M.Com., Sem.-II

409 : International Business Environment

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) મુદ્દાસર જવાબ આપો.

(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) સંચાલન કરાર અને સમગ્ર સમાવિષ્ટ યોજના કેવી રીતે કામ કરે છે ? વર્ણવો. 7
- અથવા
- ભૂકેન્દ્રિત, જાતિ-કેન્દ્રિત, બહુકેન્દ્રિત અને પ્રદેશ-કેન્દ્રિત આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાના અભિગમો વર્ણવો.
- (બ) ગમે તે બેના જવાબ ટૂંકમાં આપો : 4
- (i) નવી આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થવ્યવસ્થામાં વિકસતા રાષ્ટ્રોની કયા પ્રકારની માંગ હતી ?
- (ii) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાના સૂક્ષ્મ અને વ્યાપક તત્ત્વો વર્ણવો.
- (iii) નિકાસના પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ જુદા-જુદા પ્રકારો વર્ણવો.
- (ક) ગમે તે ત્રણના જવાબ એક-બે વાક્યમાં આપો : 3
- (i) નવી યોજનાઓ (Green Field Project) એટલે શું ?
- (ii) વિદેશી પ્રત્યક્ષ રોકાણ અને વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણ વચ્ચે શું તફાવત છે ?
- (iii) જ્યારે એક સરકાર સુરક્ષાની નીતિ અપનાવે છે ત્યારે તે આ નીતિમાં શું કરે છે ?
- (iv) કાઉન્ટર વેપાર એટલે શું ?
2. (અ) આંતરરાષ્ટ્રીય મજૂર સંઘનું વ્યવસ્થાતંત્ર અને તેના કાર્યો સમજાવો. 7
- અથવા
- બેંક ફોર ઈન્ટરનેશનલ સેટલમેન્ટનું વ્યવસ્થાતંત્ર અને તેના કાર્યો સમજાવો.
- (બ) ગમે તે બેના જવાબ ટૂંકમાં આપો : 4
- (i) આર્થિક એકીકરણના જુદા-જુદા તબક્કાઓ કયા છે ?
- (ii) યૂરોપિયન કમિશન અને યૂરોપિયન કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસના કાર્યો કયા છે ?
- (iii) સાર્ક (SAARC)ની સિદ્ધિઓ અને નિષ્ફળતાઓ વર્ણવો.

- (ક) ગમે તે ત્રણના જવાબ એક-બે વાક્યમાં આપો : 3
- (i) ટેકનોલોજી પરિવર્તનના કારણો કયા છે ?
- (ii) આસિયાનના સભ્યો કોણ છે ?
- (iii) યૂરોપિયન યૂનિયનની કયા કાયદા દ્વારા રચના થઈ છે ?
- (iv) જકાત સંઘના મુખ્ય બે પરિણામો કયા છે ?
3. (અ) રાજકીય જોખમ શું છે ? તેનું આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધામાં શું મહત્ત્વ છે અને તે કેવી રીતે માપી શકાય ? 7
- અથવા**
- આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધામાં કયા પ્રકારના કાયદાકીય વિવાદો ઊભા થાય છે અને તેનો ઉકેલ કેવી રીતે લાવી શકાય ?
- (બ) ગમે તે બેના જવાબ ટૂંકમાં આપો : 4
- (i) વિશ્વ વેપાર સંઘના વિવાદ પતાવટનો સમયગાળો વર્ણવો.
- (ii) લોકશાહીના વિવિધ પ્રકારો વર્ણવો.
- (iii) સરકારની આપખુદી પદ્ધતિ (totalitarianism) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધા ઉપર શું અસર કરે છે ?
- (ક) ગમે તે ત્રણના જવાબ એક-બે વાક્યમાં આપો : 3
- (i) દેવશાહી કાયદો (Theocratic law) શું છે ?
- (ii) વિશિષ્ટ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો શું છે ?
- (iii) વિવાદ પતાવટ પેનલની રચના વર્ણવો.
- (iv) વિવાદ પતાવટ પદ્ધતિનું કાયમી એકમ કયું છે ?
4. (અ) વાટાઘાટોના વિવિધ પગલાંઓ સવિસ્તાર સમજાવો. 7
- અથવા**
- ભાષાનાં કારણે આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધામાં આવતી વિવિધ મુશ્કેલીઓ વર્ણવો.
- (બ) ગમે તે બેના જવાબ ટૂંકમાં આપો : 4
- (i) ઉચ્ચ સંદર્ભ અને નિમ્ન સંદર્ભ સંસ્કૃતિઓ વચ્ચે શું તફાવત છે ?
- (ii) અન્ય સાંસ્કૃતિક સ્વીકૃતિની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (iii) સાંસ્કૃતિક આઘાત એટલે શું ?
- (ક) ગમે તે ત્રણના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
- (i) સંસ્કૃતિ માટે માની લીધેલ વિચારધારા એટલે શું ?
- (ii) જીવનશૈલીનું અર્થ શું છે ?
- (iii) ચોક્કસ અને વિષરાયેલ સંસ્કૃતિઓ શું છે ?
- (iv) સંસ્કૃતિના ઘટકોના નામ આપો.

5. સાચો જવાબ પસંદ કરીને લખો :

14

- (i) મુક્ત વેપારમાં કોઈપણ દેશ બીજા કોઈપણ દેશ જોડે કોઈપણ માલસામાન અને સેવાનો વેપાર કરી શકે. આ વિધાન
- (a) સંપૂર્ણ સાચું છે.
(b) ચોક્કસ નિયંત્રિત કરેલ વસ્તુ અને સેવાઓને બાદ કરીને સાચું છે.
(c) સંપૂર્ણ ખોટું છે
(d) સાચું પણ નથી અને ખોટું પણ નથી
- (ii) એક ફાર્મા કમ્પની તેના દ્વારા વિકાસ કરેલી દવાઓને બતાવવા અને વેચાણ માટે એક વિદેશી કમ્પનીને પરવાનગી આપે છે. આ ગોઠવણ _____ છે.
- (a) સંચાલન કરાર
(b) સીધી નિકાસ
(c) ફ્રેન્ચાઈઝિંગ
(d) લાઈસેન્સિંગ
- (iii) નીચેનામાંથી કયું સંરક્ષણ માટે સાચું આર્થિક તર્ક છે ?
- (a) શિશુ ઉદ્યોગ
(b) સુરક્ષા
(c) ધન ઘરમાં રાખવા માટે
(d) રાજકીય સંરક્ષણ
- (iv) જો એક દેશ સંરક્ષણની નીતિ અપનાવે તો તેનો દૃષ્ટિબિંદુ _____ છે.
- (a) અંદર જોવાનો
(b) બહાર જોવાનો
(c) નિષ્પક્ષ
(d) એક દેશ તરફ જવાનો
- (v) નીચેમાંથી કોણે સંપૂર્ણ આર્થિક એકીકરણ પ્રાપ્ત કરેલ છે ?
- (a) સાર્ક (SAARC)
(b) આસિયાન (ASEAN)
(c) સાપ્ટા (SAPTA)
(d) યૂરોપિયન યૂનિયન
- (vi) એક જકાત સંઘમાં
- (a) જકાત હોતી નથી
(b) બધા જ દેશો માટે જકાત ઘટાડાય છે
(c) જકાત સૌથી વધારે હોય છે
(d) સભ્ય દેશો વચ્ચે જકાત ઘટાડવામાં આવે છે
- (vii) લાઈનર કોન્ફરેન્સ માટે આચારસંહિતા કોણે બનાવી છે ?
- (a) યૂરોપિયન યૂનિયન
(b) વિશ્વ વેપાર સંઘ
(c) યૂનાઈટેડ નેશન્સ કોન્ફરેન્સ ફોર ટ્રેડ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ
(d) જાપાન
- (viii) નીચેમાંથી વિશ્વ વેપાર સંઘની કઈ જોગવાઈઓ દેશો વચ્ચે નાણાં રોકાણથી સંકળાયેલ છે ?
- (a) MFN
(b) GATS
(c) TRIPS
(d) TRIMS

- (ix) વિશ્વ વેપાર સંઘની વિવાદ પતાવટ પદ્ધતિમાં વિવાદની પતાવટનું કામ _____ થી શરૂ થાય છે.
- (a) મૌખિક સુનાવણી (b) પેનલ સુનાવણી
(c) સલાહ (d) સામાન્ય સભાની સુનાવણી
- (x) બૌદ્ધિક સંપત્તિ અધિકાર ઉપર _____ ની અસર થાય છે.
- (a) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો (b) સ્વદેશી કાયદો
(c) યજમાન રાષ્ટ્રનો કાયદો (d) ઉપરના બધા જ
- (xi) વિશ્વ વેપાર સંઘના વિવાદ પતાવટ પદ્ધતિમાં ત્રીજો પક્ષ
- (a) પેનલ અહેવાલ ઉપર અરજી કરી શકે
(b) પેનલ અહેવાલ નામંજૂર કરી શકે
(c) પુરાવા આપી શકે
(d) નિર્ણયને પડકારી શકે
- (xii) સાંસ્કૃતિક તફાવતનું મૂલ્યાંકન _____ દ્વારા કરવું જોઈએ.
- (a) બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ (b) સરકાર
(c) વિશ્વ બેંક (d) ગ્રાહકો
- (xiii) સંસ્કૃતિમાં સન્માન _____ દ્વારા નક્કી થાય છે.
- (a) સંગીત (b) કલા
(c) સાહિત્ય (d) ઉપરના બધા જ
- (xiv) બહુ-સંસ્કૃતિમાં
- (a) જુદી-જુદી સંસ્કૃતિના લોકો વચ્ચે નિયમિત મુલાકાત થાય છે.
(b) એક વ્યક્તિ પાસે વિવિધ સંસ્કૃતિઓ હોય છે.
(c) દરેક બીજાની સંસ્કૃતિ અપનાવવી જોઈએ.
(d) એક સંસ્કૃતિના અનેક વ્યક્તિઓ હોય છે.

AU-103

May-2016

M.Com., Sem.-II

409 : International Business Environment

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Write to the point answers.
(2) Marks for each question are given in the right side.

1. (a) Describe how Management contracts and turnkey projects work. 7
- OR**
- Describe the geocentric, ethnocentric, polycentric and regioncentric approaches to International business.
- (b) Answer any **two** in brief : 4
- (i) What were the demands of the developing countries in the new international economic order ?
- (ii) Describe the micro and macro elements of international business.
- (iii) Describe the various types of direct and indirect export.
- (c) Answer any **three** in one or two sentences. 3
- (i) What is a green field project ?
- (ii) What is the difference between foreign direct investment and foreign institutional investment ?
- (iii) What does a government do when it adopts a policy of protection ?
- (iv) What is a counter trade ?
2. (a) Explain the organization and functions of International Labour Organization. 7
- OR**
- Explain the organizations and functions of Bank for International Settlement.
- (b) Answer any **two** in brief : 4
- (i) What are the different stages of economic integration ?
- (ii) What are the functions of European commission and European court of justice ?
- (iii) Describe the achievements and failures of SAARC.

- (c) Answer any **three** in one or two sentences : 3
- (i) What are the reasons for technology transfers ?
 - (ii) Who are the members of ASEAN ?
 - (iii) Which Act formed the European Union ?
 - (iv) What are the two main results of a customs union ?
3. (a) What is Political Risk ? Why is it important for international business and how is it measured ? 7
- OR**
- What type of conflict of laws arise in international business and how can they be resolved ?
- (b) Answer any **two** in brief : 4
- (i) Describe the time frame of dispute settlement of World Trade Organization.
 - (ii) Describe the different types of democracies.
 - (iii) What is the impact on international business of a totalitarian system of government ?
- (c) Answer any **three** in one or two sentences : 3
- (i) What is theocratic law ?
 - (ii) What is supranational law ?
 - (iii) Describe the composition of the panel in the Dispute Settlement mechanism.
 - (iv) Which is the permanent body of the dispute settlement mechanism ?
4. (a) Fully explain the various steps of Negotiations. 7
- OR**
- Describe the difficulties that arise in international business due to language.
- (b) Answer any **two** in brief : 4
- (i) What is the difference between high context and low context cultures ?
 - (ii) Explain the process of acculturation.
 - (iii) What is cultural shock ?
- (c) Answer any **three** in one or two sentences : 3
- (i) What is presumed ideology for a culture ?
 - (ii) What is meant by lifestyle ?
 - (iii) What are specific and diffused cultures ?
 - (iv) Name the constituents of a culture.

5. Select the correct option and write it.

14

- (i) In free trade any country can trade with any other country for any goods and services. This statement is
- (a) Completely true
 - (b) True except for certain drugs items and services banned
 - (c) Totally false
 - (d) Neither true nor false
- (ii) A Pharma Company allows a foreign company abroad to produce and market medicines developed by it. This arrangement would be
- (a) Management contract
 - (b) Direct export
 - (c) Franchising
 - (d) Licensing
- (iii) Which of the following is a valid economic argument for protection ?
- (a) Infant industry
 - (b) Defence
 - (c) Keeping money at home
 - (d) Political protection
- (iv) If a country adopts the policy of protection its view is
- (a) Inward looking
 - (b) Outward looking
 - (c) Neutral
 - (d) Sided with one country
- (v) Which of the following has achieved total economic integration ?
- (a) SAARC
 - (b) ASEAN
 - (c) SAPTA
 - (d) European Union
- (vi) In a customs union
- (a) There is no tariff
 - (b) Tariff is reduced for all countries
 - (c) Tariff is highest
 - (d) Tariff is reduced between member countries
- (vii) Code of conduct for liner conference has been developed by
- (a) European Union
 - (b) World Trade Organization
 - (c) United Nations Conference on Trade and Development
 - (d) Japan
- (viii) Which of the following provisions of WTO relates to investments across countries ?
- (a) MFN
 - (b) GATS
 - (c) TRIPS
 - (d) TRIMS

- (ix) In the WTO dispute settlement mechanism the process of dispute settlement starts with
- (a) Oral hearing (b) Panel hearing
(c) Consultations (d) General body hearing
- (x) Intellectual property rights are affected by
- (a) International law (b) Home country law
(c) Host country law (d) All of the above
- (xi) Third parties in WTO dispute settlement system can
- (a) Appeal on the panel report (b) Reject the panel report
(c) Provide evidence (d) Challenge the judgement
- (xii) Cultural differences must be evaluated by
- (a) Multinational corporations (b) Governments
(c) World Bank (d) Consumers
- (xiii) Aesthetic values in culture are decide by
- (a) Music (b) Art
(c) Literature (d) All of the above
- (xiv) In multiculturalism
- (a) People of different cultures interact regularly
(b) One person has many cultures
(c) One must adopt another culture
(d) There are many people of the same culture
-